NEUVOSTON PÄÄTÖS (YUTP) 2022/2275,

annettu 18 päivänä marraskuuta 2022,

kansainvälisesti tunnustetun aseiden ja ampumatarvikkeiden hallinnan validointijärjestelmän (AAMVS) kehittämisen tukemiseksi aseiden ja ampumatarvikkeiden laittoman leviämisen ehkäisemistä varten

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan 1 kohdan ja 31 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto hyväksyi 19 päivänä marraskuuta 2018 laittomien ampuma-aseiden, pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niissä käytettävien ampumatarvikkeiden vastaisen EU:n strategian ”Aseiden turvaaminen, kansalaisten suojeleminen”, jäljempänä ’EU:n pienasestrategia’. EU:n pienasestrategian tarkoituksena on ohjata yhdennettyä, yhteistä ja koordinoitua unionin toimintaa, jolla pyritään ehkäisemään ja hillitsemään terroristien, rikollisten ja muiden luvattomien toimijoiden mahdollisuuksia hankkia laittomasti pienaseita ja kevyitä aseita sekä niissä käytettäviä ampumatarvikkeita, sekä edistää vastuuvelvollisuutta ja vastuullisuutta laillisen asekaupan yhteydessä.

(2) EU:n pienasestrategiassa todetaan, että varastojen heikko turvallisuus on keskeinen tekijä, jonka takia aseita ja ampumatarvikkeita voi kulkeutua laillisilta markkinoilta laittomille. Unioni ja sen jäsenvaltiot ovat sitoutuneet auttamaan muita maita parantamaan valtion omistamien varastojen hallintaa ja turvallisuutta vahvistamalla kansallisia lainsäädännöllisiä ja hallinnollisia kehyksiä ja vahvistamalla instituutioita, jotka sääntelevät pienaseiden ja kevyiden aseiden laillista toimittamista ja varastojen hallintaa.

(3) Yhdistyneiden kansakuntien aseriisuntatoimisto (UNODA) on kehittänyt pienaseiden ja ampumatarvikkeiden hallintaan standardeja ja hyviä käytäntöjä, joita ovat erityisesti ampumatarvikkeita koskevat kansainväliset tekniset suuntaviivat (IATG) ja pienaseiden valvonnan modulaarinen ohjekokoelma (MOSAIC), aiemmalta nimeltään pienaseita ja kevyitä aseita koskevat kansainväliset valvontanormit (ISACS). Unioni sitoutuu EU:n pienasestrategiassa edistämään ja panemaan täytäntöön standardeja ja hyviä käytäntöjä.

(4) Pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan kaikkien osa-alueiden ehkäisemistä, torjumista ja poistamista koskevan Yhdistyneiden kansakuntien (YK) toimintaohjelman täytäntöönpanon edistymistä koskeva kolmas YK:n tarkistuskonferenssi hyväksyi 30 päivänä kesäkuuta 2018 päätösasiakirjan, jolla valtiot uusivat sitoutumisensa pienaseiden ja kevyiden aseiden tarkoituksenvastaisten siirtojen estämiseen ja torjumiseen. Valtiot vahvistivat panostavansa entistä enemmän kansallisiin toimiin valtioiden omistamien pienaseiden ja kevyiden aseiden varastojen turvallisen, vakaan ja tehokkaan hallinnan toteuttamiseksi erityisesti konfliktien aikana ja konfliktinjälkeisissä tilanteissa. Valtiot totesivat myös, että asiaankuuluvia kansainvälisiä standardeja sovelletaan pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan kaikkien osa-alueiden ehkäisemistä, torjumista ja poistamista koskevan YK:n toimintaohjelman täytäntöönpanon tehostamiseksi.

(5) YK:n yleiskokous antoi 24 päivänä joulukuuta 2021 päätöslauselman 76/233 avoimen työryhmän perustamisesta laatimaan poliittisia sitoumuksia uudeksi maailmanlaajuiseksi kehykseksi, jolla korjataan ampumatarvikkeiden jatkuvakestoisen hallinnan nykyiset puutteet. YK:n toimintaohjelman täytäntöönpanoa käsitelleessä vuoden 2022 kahdeksannessa valtioiden kaksivuotiskokouksessa kyseinen avoin työryhmä pantiin merkille.

(6) YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelmassa vahvistetaan, että pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan torjuminen on välttämätöntä monien kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi, mukaan lukien rauhaan, oikeuteen ja vahvoihin instituutioihin, köyhyyden vähentämiseen, talouskasvuun, terveydenhuoltoon, sukupuolten tasa-arvoon sekä turvallisiin kaupunkeihin liittyvät tavoitteet. Siksi kaikki valtiot sitoutuivat kestävän kehityksen tavoitteessa 16.4 vähentämään merkittävästi laittomia rahoitus- ja asevirtoja.

(7) YK:n pääsihteeri vaati 24 päivänä toukokuuta 2018 esitetyssä aseidenriisuntaohjelmassa ”Securing our Common Future” (”Yhteisen tulevaisuutemme turvaaminen”) tavanomaisten aseiden liialliseen keskittymiseen ja tavanomaisten aseiden laittomaan kauppaan puuttumista ja vaati tukea pienaseita koskeville maakohtaisille lähestymistavoille. Unioni on päättänyt tukea ohjelman kohtaa 22: ”Liiallisten ja huonosti hallinnoitujen varastojen turvaaminen”.

(8) YK:n yleiskokous hyväksyi 4 päivänä joulukuuta 2017 päätöslauselman 72/55 tavanomaisten ampumatarvikkeiden ylijäämävarastojen keskittymisestä aiheutuvista ongelmista. Kyseisellä päätöslauselmalla tuetaan kansainvälisen, alueellisen ja kansallisen tason aloitteita, joilla valotetaan ampumatarvikkeiden kestävän hallinnan parantamista muun muassa panemalla täytäntöön IATG.

(9) Geneven kansainvälinen humanitaarisen miinanraivauksen keskus (GICHD) osallistuu kansainvälisten miinoja koskevien toimien normien kehittämiseen, tarkistamiseen ja edistämiseen sekä ampumatarvikkeiden hallinnan neuvoa-antavan ryhmänsä, jäljempänä ’AMAT’, välityksellä IATG:n kehittämiseen, tarkistamiseen ja levittämiseen. AMAT perustettiin GICHD:n ja UNODAn yhteisestä aloitteesta vastauksena kiireelliseen tarpeeseen tukea valtioita ampumatarvikkeiden turvallisessa, vakaassa ja tehokkaassa hallinnassa IATG:n mukaisesti.

(10) Unioni on tutkinut mahdollisuutta perustaa kansainvälisesti tunnustettu järjestelmä aseita ja ampumatarvikkeita koskevien politiikan ja käytännön validoimiseksi valtioiden ja loppukäyttäjien tasolla. Neuvoston päätöksellä (YUTP) 2020/979 ([1]) AMAT:lle annettiin tehtäväksi hanke kansainvälisesti tunnustetun aseiden ja ampumatarvikkeiden hallinnan validointijärjestelmän (AAMVS) laatimisesta aseiden ja ampumatarvikkeiden laittoman leviämisen ja tahattomien räjähdysten ehkäisemistä varten.

(11) Vaikka varastojen hallintaan ja turvallisuuteen liittyviä erilaisia kansainvälisiä standardeja, ohjeistuksia ja hyviä käytäntöjä on olemassa, tällä hetkellä ei ole käytössä kansainvälisesti tunnustettua menetelmää, jolla voitaisiin varmistaa kolmannen maan tai loppukäyttäjän valmiudet estää asekauppasopimuksen 11 artiklassa tarkoitetut tarkoituksenvastaiset siirrot. Kansainvälisesti tunnustettu menetelmä aseiden hallinnan kansainvälisten standardien noudattamisen riippumatonta validointia varten mahdollistaa asevarastojen hallintaa koskevan, kolmansille maille annettavan unionin avun vaikutuksen mittaamisen ja tukee lisäksi asevientivalvonnan riskinarviointia,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Tämän päätöksen tarkoituksena on EU:n pienasestrategian täytäntöön panemiseksi tukea toimia, joilla varmistetaan pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä ampumatarvikkeiden turvallinen ja vakaa hallinta parantamalla asevientivalvonnan sekä kansainvälisen yhteistyön ja avunannon aloilla toimivien sidosryhmien päätöksentekomenettelyjä.

2. Edellä olevan 1 kohdan mukaisesti tämän päätöksen tavoitteet ovat seuraavat:

a) perustetaan operatiivinen kansainvälisesti tunnustettu AAMVS ja

b) kannustetaan alueellisia järjestöjä ja niiden jäsenvaltioita niiden pyrkimyksissä perustaa omat AAMVS:nsä.

3. Hankkeen yksityiskohtainen kuvaus on esitetty tämän päätöksen liitteessä.

2 artikla

1. Unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, jäljempänä ’korkea edustaja’, vastaa tämän päätöksen täytäntöönpanosta.

([1]) Neuvoston päätös (YUTP) 2020/979, annettu 7 päivänä heinäkuuta 2020, kansainvälisesti tunnustetun järjestelmän kehittämisen tukemisesta aseiden ja ampumatarvikkeiden hallinnan validoimiseksi avointen kansainvälisten standardien mukaisesti (EUVL L 218, 8.7.2020, s. 1).

2. Geneven kansainvälinen humanitaarisen miinanraivauksen keskus (GICHD) ja sen erityisjärjestö, ampumatarvikkeiden hallinnan neuvoa-antava ryhmä (AMAT), huolehtivat 1 artiklassa tarkoitetun hankkeen teknisestä toteutuksesta.

3. GICHD ja AMAT suorittavat tehtävänsä korkean edustajan alaisuudessa. Tätä varten korkea edustaja sopii tarvittavista järjestelyistä GICHD:n kanssa.

3 artikla

1. Rahoitusohje unionin rahoittaman hankkeen toteuttamiseksi on 1 792 690,84 euroa.

2. Edellä 1 kohdassa vahvistetulla ohjeellisella määrällä rahoitettavia menoja hallinnoidaan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavien menettelyjen ja sääntöjen mukaisesti.

3. Komissio valvoo 1 kohdassa tarkoitettujen menojen asianmukaista hallinnointia. Tätä varten se tekee GICHD:n kanssa tarvittavan sopimuksen. Sopimuksessa on määrättävä, että GICHD:n on varmistettava unionin osuuden näkyvyys sen suuruuden mukaisesti.

4. Komissio pyrkii tekemään 3 kohdassa tarkoitetun sopimuksen mahdollisimman pian tämän päätöksen voimaantulon jälkeen. Se ilmoittaa neuvostolle kyseisessä prosessissa mahdollisesti ilmenevistä vaikeuksista ja sopimuksen tekopäivästä.

4 artikla

1. Korkea edustaja raportoi neuvostolle tämän päätöksen täytäntöönpanosta GICHD:n säännöllisin väliajoin laatimien raporttien pohjalta. Kyseiset raportit ovat perustana neuvoston suorittamalle arvioinnille.

2. Komissio raportoi 1 artiklassa tarkoitetun hankkeen rahoitusnäkökohdista.

5 artikla

1. Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

2. Tämän päätöksen voimassaolo päättyy 36 kuukauden kuluttua päivästä, jona 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu sopimus tehdään. Sen voimassaolo päättyy kuitenkin kuuden kuukauden kuluttua sen voimaantulosta, jos sopimusta ei ole siihen mennessä tehty.

Tehty Brysselissä 18 päivänä marraskuuta 2022.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
M. BEK

LIITE

HANKEASIAKIRJA

KANSAINVÄLISESTI TUNNUSTETUN ASEIDEN JA AMPUMATARVIKKEIDEN HALLINNAN VALIDOINTIJÄRJESTELMÄN (AAMVS) KEHITTÄMINEN ASEIDEN JA AMPUMATARVIKKEIDEN LAITTOMAN LEVIÄMISEN EHKÄISEMISTÄ VARTEN

1. **Taustaa**

Asevalvontaa käsittelevän yhteisön parissa vallitsee yhä laajempi yhteisymmärrys varastojen tehokkaan hallinnan keskeisestä roolista pyrittäessä tehostamaan vientivalvonnan toimia aseiden ja ampumatarvikkeiden tarkoituksenvastaisten siirtojen ehkäisemiseksi. Asekauppasopimuksen seitsemättä sopimusvaltioiden konferenssia varten laaditussa kokousasiakirjassa konferenssin puheenjohtaja kehotti sopimusvaltioita pohtimaan kaikkia varastojen hallinnan osa-alueita ottaen huomioon sekä tilanteet ennen vientiluvan myöntämistä että toimitusten jälkeisen turvallisen ja suojatun varastoinnin. Puheenjohtaja kertoi tietoja laittomista toimista (asekauppasopimuksen 11 artiklan 5 kohta ja 15 artiklan 4 kohta) ja kannusti lisäksi vientiä ja tuontia harjoittavia valtioita sopimaan varastointiratkaisuja koskevista erityisedellytyksistä ja -varmistuksista, tuotteiden merkinnästä ja loppukäyttäjien valvonnasta ennen viennin aloittamista. Seitsemännen sopimusvaltioiden konferenssin puheenjohtaja ehdotti 13 artiklan 2 kohdan noudattamiseksi, että sopimusvaltiot voisivat raportoida toimenpiteistä, joita on toteutettu fyysisen turvallisuuden ja varastojen hallinnan vahvistamiseksi, osoituksena tarkoituksenvastaisten siirtojen ehkäisemiseksi ja torjumiseksi toteutetuista toimista. ([1])

Varmuuden saaminen kolmannen maan varastojen hallinnan käytännöistä seitsemännen sopimusvaltioiden konferenssin valmisteluasiakirjassa kuvatulla tavalla on edelleen haasteellista. Ala on luonteeltaan teknistä, ja tietoja käsitellään erittäin arkaluonteisina. Tämä tekee tietojenvaihdosta monimutkaisempaa. Monilla aloilla, niin yksityisillä kuin julkisillakin, käytetään vaatimustenmukaisuuden arviointeja tuotteiden ja palvelujen tehokkuuden, turvallisuuden ja turvallisuusjärjestelyjen varmistamisessa. Vaatimustenmukaisuuden arvioinneista saadaan käyttöön kansainvälisesti tunnustettuja menetelmiä sen määrittämiseksi, onko tuote tai palvelu hyväksyttyjen normien ja standardien mukainen. Vaikka varastojen hallintaan ja turvallisuuteen liittyviä erilaisia kansainvälisiä standardeja, ohjeistuksia ja hyviä käytäntöjä on olemassa, tällä hetkellä ei ole käytössä kansainvälisesti tunnustettua menetelmää, jolla voitaisiin varmistaa kolmannen maan tai loppukäyttäjän valmiudet estää ase- ja ampumatarvikevarastojensa tarkoituksenvastaiset siirrot (asekauppasopimuksen 11 artiklan 1 kohta).

Tämän puutteen johdosta Euroopan unioni on vuodesta 2020 tutkinut mahdollisuutta perustaa kansainvälisesti tunnustettu järjestelmä aseiden ja ampumatarvikkeiden hallintaa koskevien toimintaperiaatteiden ja käytäntöjen validoimiseksi valtioiden ja loppukäyttäjien tasolla. Hyväksymällä neuvoston päätöksen (YUTP) 2020/979, jota muutettiin neuvoston päätöksellä (YUTP) 2021/2075, EU antoi Geneven kansainvälisen humanitaarisen miinanraivauksen keskuksen (GICHD) ampumatarvikkeiden hallinnan neuvoa-antavalle ryhmälle (AMAT) tehtäväksi hankkeen, joka koski kansainvälisesti tunnustetun aseiden ja ampumatarvikkeiden hallinnan validointijärjestelmän, jäljempänä 'AAMVS-järjestelmä', laatimista aseiden ja ampumatarvikkeiden laittoman leviämisen ja tahattomien räjähdysten ehkäisemistä varten. Kyseessä oli tiettyjen tavoitteiden ja lopputuotosten mukaan jäsennettyihin konkreettisiin vaiheisiin jaettu monivuotinen hanke.

Ensimmäisessä vaiheessa (YUTP 2020/979) tarkasteltiin sen toteutettavuutta, että luotaisiin kansainvälisesti tunnustettu järjestelmä pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä ampumatarvikkeiden hallintaa koskevien käytäntöjen validoimiseen. Järjestelmän toteutettavuuden arvioinnissa tarkasteltuihin seitsemään aiheryhmään kuuluivat tekniset, poliittiset, oikeudelliset ja taloudelliset näkökohdat sekä sotilasturvallisuus, yhteisöjen turvallisuus ja turvatoimet sekä asianmukainen ajoitus. Tutkimuksessa todettiin, että vaikka näköpiirissä ei ollut seikkoja, jotka estäisivät kehittämästä kyseistä järjestelmää, sidosryhmien poliittinen tahto osallistua järjestelmään riippuisi viime kädessä sen lopullisesta mallista. Sidosryhmät eivät siksi voineet sitoutua hankkeeseen ennen kuin järjestelmän lopullista mallia koskevat kysymykset olisi selvitetty.

Toisessa vaiheessa (YUTP 2021/2075) oli tavoitteena kehittää järjestelmän perustaksi tarkoitettu arviointiväline ja määritellä sopivia vaihtoehtoja AAMVS-järjestelmäksi. Tässä vaiheessa kehitettiin itsearviointiväline ja tarkasteltiin mahdollisia validointijärjestelmävaihtoehtoja. Hankkeen päätteeksi laadittiin suositus toimintamalliksi operatiivisen AAMVS-järjestelmän kehittämiseen.

Mikä on AAMVS-järjestelmä?

Tiedoilla aseiden ja ampumatarvikkeiden hallintakäytäntöjen yleisestä tilasta on merkitystä monille kotimaisille ja ulkomaisille sidosryhmille. Esimerkiksi vientivalvontaviranomaiset voisivat tehostaa ennen vientiluvan myöntämistä tekemiään tarkoituksenvastaisten siirtojen riskinarviointeja parantamalla analyysiään toimitusten jälkeisestä varastointivaiheesta, ja kansainvälisessä yhteistyössä ja avunannossa voidaan nykyisten valmiuksien analyysin avulla kohdentaa toimet vastaamaan tarkemmin tarpeita.

([1]) Seitsemännen sopimusvaltioiden konferenssin puheenjohtajan luonnos kokousasiakirjaksi: pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan poistamiseksi ja varastojen tehokkaan hallinnan varmistamiseksi toteutettavien toimien tehostaminen.

AAMVS-järjestelmä on suunniteltu helpottamaan tietojen vaihtoa loppukäyttäjien valmiudesta pitää turvallisia ja suojattuja varastoja. Järjestelmällä arvioidaan loppukäyttäjien hallintajärjestelmän rakenteellisia valmiuksia verrattuna kansainvälisesti tunnustettuihin parhaisiin käytäntöihin, jotka on sisällytetty ampumatarvikkeita koskeviin kansainvälisiin teknisiin suuntaviivoihin (IATG) ja pienaseiden valvonnan modulaariseen ohjekokoelmaan (MOSAIC).

Neuvoston päätöksen (YUTP) 2021/2075 täytäntöönpanon yhteydessä kehitetyt välineet ovat AAMVS-järjestelmässä keskeisessä asemassa. Standardoitu itsearviointi, joka on yksi päätöksen YUTP 2021/2075 täytäntöönpanon yhteydessä kehitetyistä päätuotoksista, sisältää menetelmän, jolla analysoidaan hallintajärjestelmäkehyksen edistyneisyyttä sellaisena kuin se on määritelty mahdollistavia valmiuksia kuvaavassa IATG-suuntaviivojen kohdassa 1.35. Itsearvioinnin tueksi on laadittu asiakirja, joka sisältää ohjeet tulosten tulkintaan. Välinettä voidaan sinällään käyttää kahdenväliseen tietojenvaihtoon asevoimien aseiden ja ampumatarvikkeiden hallinnassa soveltamien käytäntöjen yleisestä tilanteesta.

AAMVS-järjestelmästä tulee organisaation varsinainen järjestelmä siinä vaiheessa, kun välinettä käytetään yleisesti koko organisaatiossa tukemassa yhteisiä tarpeita. Järjestelmän luomisesta hyötyvät ensisijaisesti organisaatiot, joiden jäseninä on jäsenvaltioita, joilla on yhteiset vientivalvontavaatimukset, tuontisäännökset, valmiuksienkehittämistavoitteet tai välineiden täytäntöönpanon seurantatarpeet. Yhteinen alusta joustavoittaa kussakin tapauksessa tietojenvaihtoa. Standardoitua arviointia voitaisiin hyödyntää monien sidosryhmien tarpeisiin vastaamisessa. Itsearviointi voisi olla validi useita vuosia, jolloin jo hyväksytty analyysi voitaisiin jakaa hyväksytyille sidosryhmille. Sillä voitaisiin vähentää loppukäyttäjälle koituvaa raportointirasitetta samalla, kun lisätään vientivalvontaviranomaisten mahdollisuuksia saada luvan myöntämistä edeltävässä vaiheessa tietoja mahdollisen tuojana olevan loppukäyttäjän toimitusten jälkeisen varastoinnin olosuhteista.

AAMVS-järjestelmän perustamista varten on useita eri vaihtoehtoja. Organisaatio voi näin muokata järjestelmän omien erityistarpeidensa mukaiseksi. Tietyt organisaatiot voivat hyötyä validointijärjestelmän perustamisesta sitä kautta, että yksi standardoitu analyysi voidaan jakaa valtuutettujen käyttäjien kesken. Jotkin muut organisaatiot saattavat pitää validointia ongelmallisena ja valita sen vuoksi tietojenvaihtoon väljemmin määriteltyjä vaihtoehtoja. Kullekin organisaatiolle hyväksyttävissä olevien ominaispiirteiden määrittely on keskeistä AAMVS-järjestelmien kehittämisessä.

Hankkeen kolmannessa vaiheessa on tarkoitus syventää AAMVS-järjestelmän kehittämistä edellä mainittujen lopputuotosten ja havaintojen pohjalta. Validointijärjestelmien kehittämisessä sovelletaan alueellista lähestymistapaa. Keskeisenä tavoitteena on kartoittaa olemassa olevat alueelliset organisaatiorakenteet ja mekanismit ja jatkaa kehittämistyötä niiden pohjalta tietojenvaihtoa varten sekä yksilöllisesti sovitettujen menetelmien ja välineiden kehittämiseksi aseiden ja ampumatarvikkeiden kansallisten hallintajärjestelmien validointiin, muun muassa kehittämällä itsearviointiväline ja siihen liittyvä ohjeistus arviointia ja arviointitulosten tulkintaa varten.

2. **Tekninen menettelytapa**

Tällä hankkeella on tarkoitus kehittää aseiden ja ampumatarvikkeiden hallinnan riippumattomia validointijärjestelmiä olemassa olevien alueellisten organisaatiorakenteiden sisällä. Kukin järjestelmä toimii riippumattomasti ja neuvoston päätöksen (YUTP) 2021/2075 täytäntöönpanon yhteydessä kehitettyjen välineiden ja menettelyohjeiden pohjalta. Väline sisältää alueen oman toimintaympäristön ja standardien mukaan sovitetun standardoidun itsearvioinnin menetelmän, sovitun mukaisen validointi- tai pisteytysmenettelyn, jonka yhteydessä voidaan hyödyntää alueen asiantuntemusta itsearvioinnin tulosten analysoinnissa, tietojenvaihdolle tarkoitetun alustan, joka auttaa tiettyjen tietojen siirtämistä valtuutetuille pyynnön esittäville viranomaisille, sekä suppean hallinnointikehyksen järjestelmän kestävyyden säilyttämiseksi.

Tämän hankkeen toteutuksen yhteydessä EU suunnittelee, kehittää, testaa ja toteuttaa ensimmäisen alueellisen AAMVS-järjestelmän. EU:n AAMVS-järjestelmää käytettäisiin alustana, jolla jäsenvaltiot jakavat ja saavat käyttöönsä standardoidussa muodossa esitettyjä, kolmansissa maissa olevien loppukäyttäjien tekemiin itsearviointeihin perustuvia tietoja aseiden ja ampumatarvikkeiden hallintakäytännöistä. EU osallistuisi aktiivisesti järjestelmän kaikkien ominaisuuksien suunnitteluun hyödyntämällä EU:ssa ja EU:n jäsenvaltioissa olevaa asiantuntijaverkostoa ohjeistuksen saamiseksi kaikista suunnittelun osa-aloista. Verkostossa käytävien keskustelujen ja suunnitellun mallin toteuttamisen sujuvoittamisesta vastaa GICHD.

EU:n AAMVS-järjestelmä parantaisi asesulku- ja asevientityöryhmän (tavanomaisten aseiden viennin työryhmän alaryhmä), jäsenvaltioiden vientivalvontaviranomaisten ja Euroopan rauhanrahaston valmiutta analysoida loppukäyttäjän aseiden ja ampumatarvikkeiden hallintajärjestelmiin liittyviä toimitusten jälkeisten tarkoituksenvastaisten siirtojen ja tahattomien räjähdysten riskejä. Näistä tiedoista ne saavat tukea ennen vientilupien myöntämistä tekemiinsä arviointeihin tarkoituksen-

vastaisten siirtojen riskeistä. AAMVS-järjestelmään kuuluva itsearviointi voisi myös tukea asesulku- ja asevientityöryhmää ja EU:n jäsenvaltioiden kansainvälisen avun ja valmiuksien kehittämisen menettelyjä. Itsearvioinnista saadaan standardoitu arviointi siitä, onko aseiden ja ampumatarvikkeiden hallintakehys sopusoinnussa kansainvälisten hyvien käytäntöjen kanssa. Tämä auttaisi tunnistamaan heikkouksia ja tarpeita ja kohdentamaan valmiuksien kehittämiseen liittyviä toimia sinne, missä resursseja eniten tarvitaan.

Hankkeella pyritään saattamaan AAMVS-järjestelmä myös toisten osa-alueiden tietoisuuteen ja tiedottamaan hyödyistä, joita saadaan standardoidun menettelytavan kehittämisestä aseiden ja ampumatarvikkeiden hallintakäytäntöjä koskevien tietojen arvioimista ja jakamista varten. Tiedottamisen tavoitteena on kannustaa muita alueellisia organisaatioita kehittämään yksilöllisesti sovitettuja AAMVS-järjestelmiä ja tukea itsearviointivälineen käyttöä. Nämä toimet pohjautuvat neuvoston päätösten (YUTP) 2020/979 ja (YUTP) 2021/2075 täytäntöönpanon yhteydessä toteutettuihin tiedotustoimiin. Jos jokin alueellinen organisaatio pyytää tiedotustoimien aikana tukea AAMVS-järjestelmän kehittämiseen, hankkeesta voitaisiin ohjata resursseja järjestelmän kehittämisen tueksi.

3. **Yleiset tavoitteet**

Tämän hankkeen tarkoituksena on tukea toimia, joilla varmistetaan pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä ampumatarvikkeiden turvallinen ja vakaa hallinta parantamalla asevientivalvonnan sekä kansainvälisen yhteistyön ja avunannon aloilla toimivien sidosryhmien päätöksentekomenettelyjä.

Tavoite saavutetaan lisäämällä pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä ampumatarvikkeiden hallintakäytäntöjen läpinäkyvyyttä. Parempi tietoisuus kyseisistä käytännöistä auttaa sidosryhmiä parantamaan päätöksentekoaan, joka liittyy lupien antamiseen siirroille ja valmiuksien kehittämistä koskeviin aloitteisiin.

Tämän päämäärän saavuttamiseksi hankkeelle on asetettu seuraavat kaksi päätavoitetta:

1) perustetaan operatiivinen aseiden ja ampumatarvikkeiden hallinnan validointijärjestelmä (AAMVS)

2) kannustetaan alueellisia järjestöjä ja niiden jäsenvaltioita niiden pyrkimyksissä perustaa omat aseiden ja ampumatarvikkeiden hallinnan validointijärjestelmänsä.

4. **Toimien kuvaus**

Tavoite 1: Perustetaan operatiivinen aseiden ja ampumatarvikkeiden hallinnan validointijärjestelmä (AAMVS)

Vuosi 1: Vahvistetaan AAMVS-järjestelmän kehys

TOIMET		LOPPUTUOTOKSET
Perustetaan EU:n neuvonantajaverkosto tämän alan sidosryhmistä, jotka voivat antaa asiantuntijalausuntoja aineellisesta ja operatiivisesta ohjauksesta EU:n toimintapolitiikkaan ja toimiin liittyvissä asioissa. Neuvonantajia pyydetään antamaan lausuntoja EU:n AAMVS-järjestelmän kehittämisvaiheessa sen varmistamiseksi, että järjestelmä soveltuu EU:n tarkoituksiin. GICHD:n hankeryhmä vastaa saadun ohjeistuksen noudattamisesta. Vuoden aikana pyritään järjestämään useita kokouksia neuvonantajien kanssa. Neuvonantajaverkoston tarkoituksena on varmistaa, että EU:n sidosryhmät johtavat suunnittelua tavoitteena luoda sellainen järjestelmä, joka soveltuu niiden tarpeisiin ja työskentelymenettelyihin. Neuvonantajat osallistuvat seuraavien järjestelmän ominaispiirteiden määrittelyyn: — laaditaan linjaukset AAMVS-järjestelmän toiminnalle sekä järjestelmän valvonnalle ja ylläpidolle; — tarkastellaan uudelleen itsearviointivälineiden soveltuvuutta ja tarkoituksenmukaisuutta tarpeiden kannalta; — määritellään asianmukaiset yksiköt, jotka suorittavat AAMVS-järjestelmän täytäntöönpanon validoinnin ja valvonnan; — määritellään, minkätyyppisiä tietoja saa jakaa digitaalisella alustalla ja kahdenvälisesti.		Pannaan täytäntöön EU:n kriteerien mukaisesti sovitetut, EU:n validoimat EU:n itsearviointivälineet. Laaditaan EU:n AAMVS-järjestelmää koskeva puiteasiakirja, ml. kehittämisstrategia.

Validoidaan itsearviointi ja validointiin liittyvä analyysi. EU:n teknisten asiantuntijoiden on tarkistettava, sovitettava yksilöllisiin tarpeisiin ja validoitava neuvoston päätöksen YUTP 2021/2075 täytäntöönpanon yhteydessä kehitetyt yleiset itsearviointivälineet sen varmistamiseksi, että ne vastaavat EU:n sidosryhmien vaatimuksia. Suoritetaan alan asiantuntijoiden (aseiden ja ampumatarvikkeiden hallinta ja vientivalvonta) hyväksymien itsearviointivälineiden tekninen validointi. Arvioidaan verkkosivuston suunnitteluun liittyviä vaatimuksia tietojenvaihtoon tarkoitetun alustan luomiseksi. Arvioinnissa määritellään EU:n neuvonantajien suositusten pohjalta ohjelmointivaatimukset toivotunlaisen verkkoalustan luomiseksi.		Otetaan huomioon EU:n neuvonantajaverkoston kanssa käydystä yhteydenpidosta kootut muistiot ja kirjeenvaihto. Laaditaan verkkoalustan kehittämistä koskeva suunnitelma, ml. suunnittelu, kehittäminen, testaus ja valmiiksi saattaminen.

Vuosi 2: Välineiden ja järjestelmän testaus

TOIMET		**LOPPUTUOTOKSET**
Testataan itsearviointivälineitä kolmansissa maissa. Testi koostuu kolmesta osasta: — tuetaan kolmansia maita ja kaikkia toimijoita (välittäjiä ym.), jotka osallistuvat niiden toimiin tyydyttävän itsearvioinnin saamiseksi valmiiksi; — arvioidaan kaikkien testiin osallistuneiden toimijoiden testin toteutuksessa kokemia haasteita arvioinnin loppuun saattamisen kannalta ja heidän tietojenvaihdon osalta esittämiään huolenaiheita; — laaditaan arviointiraportti, jossa käsitellään haasteita ja saatuja kokemuksia.		Arviointiraportti itsearviointia koskevasta kokeilusta.
Suunnitellaan, testataan ja validoidaan verkkoalusta EU:n neuvonantajaverkoston laatimien eritelmien mukaisesti.		Erilliset koulutusmateriaalit itsearvioinnin ja validoinnin suorittamiseen.
Laaditaan koulutusmateriaalit ja toimintamenettelyt, joilla tuetaan itsearvioinnin loppuun saattamista, validointiprosessin standardointia ja järjestelmän valvontamekanismia.		Validoinnin suorittamista ja järjestelmän valvontamekanismia varten laaditut linjaukset ja toimintamenettelyt.
Laaditaan linjausasiakirjat AAMVS-järjestelmän toimintaa ja valvontaa varten.		Verkkoalusta AAMVS-järjestelmään kuuluvien tietojen jakamista varten.
Pidetään EU:n neuvonantajaverkosto ajan tasalla toteutuksen etenemisestä ja keskustellaan esiin tulevista haasteista ja kysymyksistä.		EU:n neuvonantajille laaditut muistiot.

Tavoite 2: Kannustetaan muita organisaatioita kehittämään omia alueellisia AAMVS-järjestelmiään.

Vuosi 1: Esitellään AAMVS-järjestelmä kahdelle alueelliselle järjestölle. Jatketaan järjestelmän ja kansainvälisten välineiden välisten yhteyksien tarkastelua.

TOIMET	LOPPUTUOTOKSET
Ollaan yhteydessä kahteen alueelliseen organisaatioon ja niiden jäsenvaltioihin AAMVS-järjestelmän alueellisen mallin tekemiseksi tunnetuksi. Tähän sisältyy enintään kolme käyntiä alueella. Ensimmäisessä tapaamisessa alueellisen organisaation kanssa kannustetaan alueellisen AAMVS-järjestelmän kehittämiseen ja aloitetaan seuraavien vaiheiden suunnittelu, jos sitä toivotaan. Toisessa tapaamisessa, johon otetaan mukaan kaikki EU:n jäsenvaltiot, esitellään alustavasti järjestelmä ja siihen liittyvät hyödyt. Seurantakokouksissa on tarkoituksena kannustaa edelleen alueellisen AAMVS-järjestelmän luomiseen ja suunnitella sitä.	Tiedotetaan alueellisille järjestöille ja niiden jäsenvaltioille EU:n AAMVS-järjestelmästä ja niiden omien järjestelmien perustamiseen liittyvistä hyödyistä.
Osallistutaan alueellisiin ja kansainvälisiin asevalvontavälineisiin liittyviin kokouksiin. Tähän voisi kuulua sellaisten rinnakkaistapahtumien tai muiden tilaisuuksien järjestäminen, joissa tehdään tunnetuksi AAMVS-järjestelmää ja EU:n AAMVS-järjestelmän kehittämistä.	

Vuodet 2 ja 3: Esitellään AAMVS-järjestelmä kahdelle alueelliselle järjestölle vuosittain. Jatketaan kansainvälistä tunnetuksi tekemistä.

Huom.: Vuosien 2 ja 3 kohdalla hankesuunnitelmassa on yhden tavoitteen kohdalla vaihtelunvaraa. Lopullinen tavoite riippuu edellisen vuoden toimista, joilla AAMVS-järjestelmää on tehty tunnetuksi alueellisesti. Alkuperäisenä suunnitelmana on järjestää kaksi alueellista yhteydenpitoa vuosittain vuodelle 1 kuvatun mallin mukaisesti. Jos alueellinen organisaatio kuitenkin vahvistaa haluavansa toteuttaa AAMVS-järjestelmän, AMAT pyytää EU:lta luvan suunnata osan resursseista sen alueen AAMVS-järjestelmän kehittämiseen, joka toivoo järjestelmää. Tällöin niiden alueellisten organisaatioiden määrä vähenisi, joihin on tarkoitus ottaa yhteyttä vuosittain, mutta niiden valtioiden määrä mahdollisesti kasvaisi, joita käyttävät ja hyödyntävät AAMVS-järjestelmän kehystä.

5. **Teknisestä toteutuksesta vastaava yksikkö**

Geneven kansainvälinen humanitaarisen miinanraivauksen keskus (GICHD) johtaa asiaan erikoistuneen AMAT-yksikkönsä kautta hankkeen toteutusta. AMAT johtaa erityisesti kaikkien tämän hankkeen toimien hallinnointia ja toteutusta ja vastaa talousarviosta ja raportoinnista. AMAT-ryhmä vastasi myös neuvoston päätösten (YUTP) 2020/979 ja (YUTP) 2021/2075 mukaisten toimien hallinnoinnista ja toteutuksesta.

AMAT aikoo hyödyntää asiantuntijoita konsultoijina tukemassa tämän hankkeen eri osa-alojen toteutusta ja rekrytoida sitä varten asiantuntijoita erityisesti verkkosisällön kehittämisen, vaatimustenmukaisuuden arvioinnin ja pienaseiden ja kevyiden aseiden hallinnan aloilta. Konsultit valitaan hyväksytyllä rekrytointimenettelyllä.

6. **Merkityksellisyys**

Tämä hanke, mukaan lukien sen tavoitteet, toimet ja lopputuotokset, on yhteensopiva monien Euroopan unionin strategioiden ja poliittisten sopimusten kanssa.

Vuonna 2018 hyväksytty laittomien ampuma-aseiden, pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niiden ampumatarvikkeiden vastainen EU:n strategia

Kyseisen vuonna 2018 hyväksytyn EU:n pienasestrategian tarkoituksena on ”ohjata yhdennettyä, yhteistä ja koordinoitua unionin toimintaa, jolla pyritään ehkäisemään ja hillitsemään (...) mahdollisuuksia hankkia laittomasti pienaseita ja kevyitä aseita sekä niissä käytettäviä ampumatarvikkeita, sekä edistää vastuuvelvollisuutta ja vastuullisuutta laillisen asekaupan yhteydessä”. ([2]) Vuoden 2018 pienasestrategia sisältää varastojen hallintaa koskevia erityistoimia, ja sen mukaisesti EU:n edellytetään tukevan yhteistyötä ja avunantoa YK:n toimintaohjelman täytäntöönpanossa, myös varastojen hallinnan osalta, sekä pitävän esillä ja noudattavan standardeja ja hyviä käytäntöjä pienaseiden (ISACS [nykyään MOSAIC]) ja ampumatarvikkeiden (IATG) käsittelyssä.

EU:n AAMVS-järjestelmä tukisi osaltaan EU:n toimia vuoden 2018 pienasestrategian toteuttamiseksi:

— AAMVS-järjestelmän yhdeksi tavoitteeksi on määritelty se, että pyritään ehkäisemään tarkoituksenvastaiset siirrot ja edistetään vastuuvelvollisuutta pienaseiden ja kevyiden aseiden laillisessa kaupassa. EU:n AAMVS-järjestelmällä voidaan tukea ennen vientilupien myöntämistä tehtäviä arviointeja tarkoituksenvastaisten siirtojen riskeistä.

— EU:n AAMVS-järjestelmällä voidaan tukea yhteistyötä ja avunantoa varastojen hallinnan alalla tunnistamalla hallintajärjestelmän heikkouksia ja käyttämällä sitä seurantavälineenä, jolla havaitaan käytännössä tapahtuvia muutoksia tai parannuksia.

— Itsearviointimenetelmällä edistetään MOSAIC:n ja IATG:n täytäntöönpanoa. Niiden mukaiset standardit ovat perusteina määriteltäessä vaatimustenmukaisuutta.

Ampuma-aseiden laittoman kaupan torjuntaa koskeva EU:n toimintasuunnitelmavuosiksi 2020–2025

Ampuma-aseiden laittoman kaupan torjuntaa koskevassa vuosien 2020–2025 EU:n toimintasuunnitelmassa, jolla pyritään puuttumaan EU:ssa ja Kaakkois-Euroopan kumppanien (Länsi-Balkan, Moldova ja Ukraina) parissa ilmenevään laittomaan kauppaan, on tunnistettu tarve lisätä varastojen turvallisuutta Kaakkois-Euroopassa ja tukea Länsi-Balkanin aluetta. ([3]) Etenemissuunnitelman tavoitteena on myös parantaa varastojen hallinnan turvallisuutta, edistää sääntelyä ja valvoa asianmukaista normien noudattamista. ([4]) Toimessa 4.2 edellytetään lisäksi kannustamaan varastojen hallinnan parantamiseen Sahelin alueella.

EU:n AAMVS-järjestelmää ei ole kohdennettu tietylle alueelle, mutta sillä voidaan tukea toimia, joilla pyritään tunnistamaan rakenteellisia heikkouksia varastojen hallintaan liittyvissä loppukäyttäjän käytännöissä. Itsearviointimenettely sopii erityisen hyvin turvallisuuteen liittyvissä säännöissä olevien puutteiden tunnistamiseen.

EU:n yhteinen kanta aseviennistä vuodelta 2008 ja vapaaehtoiseen käyttöön tarkoitettu, yhteiseen kantaan liittyvä käyttäjän opas ([5])

EU:n yhteinen kanta sisältää kahdeksan perustetta, joissa on määritelty neljä sellaisten riskitekijöiden kokonaisuutta, joita jäsenvaltioiden edellytetään pitävän perusteina maastavientiluvan epäämiseen, ja neljä sellaisten tekijöiden kokonaisuutta, jotka jäsenvaltioiden edellytetään ottamaan huomioon arvioidessaan maastavientiä koskevia lupahakemuksia. Peruste 7, jossa viitataan siihen vaaraan, että sotilasteknologia tai puolustustarvikkeet päätyvät muualle ostajamaassa tai jälleenviedään epätoivottavin ehdoin, on yksi tekijä, joka viejän olisi otettava huomioon. Yhteisessä kannassa todetaan lisäksi, että arvioidessaan tarkoituksenvastaisten siirtojen riskiä viejän on otettava huomioon vastaanottajamaan valmius soveltaa tehokasta vientivalvontaa.

Yhteiseen kantaan liittyvässä käyttäjän oppaassa, joka sisältää lisää muita – ei-sitovia – toimintaohjeita kyseisen asiakirjan määräysten täytäntöönpanoon, kehotetaan viejiä selvittämään, ovatko vastaanottajamaan *a*) varastojen hallinta ja turvallisuus ”tasoltaan riittäviä” (mukaan lukien MOSAIC ja IATG) ja *b*) onko ”tiedossa olevia tapauksia varastojen hävikeistä”. ([6])

([2]) Euroopan unionin neuvosto, neuvoston päätelmät laittomien ampuma-aseiden, pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niiden ampumatarvikkeiden vastaisen EU:n strategian hyväksymisestä, Bryssel, 19. marraskuuta 2018, 13581/18, <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13581-2018-INIT/fi/pdf>.

([3]) Euroopan komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: ”Ampuma-aseiden laittoman kaupan torjuntaa koskeva EU:n toimintasuunnitelma vuosiksi 2020–2025” (huomautus 30).

([4]) Ks. kestävää ratkaisua vuoteen 2024 mennessä koskeva etenemissuunnitelma pienaseiden ja kevyiden aseiden ja niissä käytettävien ampumatarvikkeiden laittomaan hallussapitoon, väärinkäyttöön ja kauppaan Länsi-Balkanin alueella, tavoite 7, Lontoo 10. heinäkuuta 2018, <https://www.seesac.org/f/docs/publications-salw-control-roadmap/Regional-Roadmap-for-a-sustainable-solution-to-the.pdf>.

([5]) Neuvoston yhteinen kanta 2008/944/YUTP, vahvistettu 8 päivänä joulukuuta 2008, sotilasteknologian ja puolustustarvikkeiden viennin valvontaa koskevien yhteisten sääntöjen määrittämisestä (huomautus 7).

([6]) Euroopan unionin neuvosto, ”neuvoston yhteiseen kantaan 2008/944/YUTP liittyvä käyttäjän opas” (sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston päätöksellä (YUTP) 2019/1560), s. 129.

Käyttäjän oppaassa viitataan siihen, että tehokkaalla turvallisuudella ja varastojen hallinnalla on perusteen 7 täytäntöönpanon ja tarkoituksenvastaisten siirtojen riskin arvioimisen lisäksi tärkeä merkitys myös EU:n yhteisen kannan perusteiden 1 ja 2 soveltamiselle. Näistä peruste 1 liittyy kansainvälisten velvoitteiden noudattamiseen ja peruste 2 ihmisoikeuksien kunnioittamiseen ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden noudattamiseen. Käyttäjän oppaassa tarkastellaan erityisesti YK:n toimintaohjelmaan sisällytettyjen, muun muassa varastojen hallintaa koskevien standardien noudattamista, millä on merkitystä arvioitaessa sitä, noudattavatko vastaanottajat perusteen 1 mukaisia kansainvälisiä velvoitteita. ([7]) Lisäksi oppaassa todetaan, että kysymykset siitä, onko asianomaisen loppukäyttäjän maassa olemassa asianmukaiset varastojen, myös ylijäämäaseiden ja -ampumatarvikkeiden, hallintaa ja turvallisuutta koskevat menettelyt ja ovatko varkaudet ja hävikit varastoista vastaanottajamaassa ilmitulleita ongelmia, ovat tekijöitä, jotka on otettava huomioon perusteen 2 kohdalla arvioitaessa sitä riskiä, että vietyjä aseita voitaisiin käyttää ihmisoikeusloukkauksiin tai kansainvälisen humanitaarisen oikeuden vastaiseen toimintaan. ([8])

EU:n yhteinen kanta ja käyttäjän opas sisältävät myös asiaa koskevaa ohjausta tietojen vaihtoon, joka on tärkeä osatekijä AAMVS-järjestelmässä. EU:n yhteisen kannan 4 artiklassa edellytetään, että jäsenvaltiot vaihtavat tietoja vientilupien epäämisistä ja neuvottelevat keskenään harkitessaan sellaisen luvan myöntämistä, joka on olennaisesti samankaltainen kuin toisen jäsenvaltion aiemmin epäämä lupa. Tuota säännöstä vahvistetaan edelleen EU:n yhteisen kannan 7 artiklassa, jossa edellytetään, että jäsenvaltiot pyrkivät ”lujittamaan yhteistyötään ja edistämään lähentymistään” asevientivalvonnan alalla vaihtamalla asiaankuuluvia tietoja epäämisten lisäksi asevientipolitiikoista. Käyttäjän oppaassa kannustetaan jäsenvaltiota vaihtamaan tietoja asesulku- ja asevientityöryhmässä (tavanomaisten aseiden vienti) ja lisäksi COARM-verkkojärjestelmässä tai, jos turvallisuusluokitus ”RESTRICTED” katsotaan tarpeelliseksi, COREU-viesteissä. Myös sellaisia tietoja olisi vaihdettava, jotka saattavat olla hyödyllisiä muille jäsenvaltioille tarkoituksenvastaisten siirtojen ehkäisemistä varten. ([9])

EU:n yhteisessä kannassa määritellään sovittujen politiikkalinjojen ja AAMVS-järjestelmän välille selkeä yhteys. Yhteys vahvistettiin neuvoston päätöksessä (YUTP) 2020/979, ja EU:n AAMVS-järjestelmä suunniteltiin nimenomaisesti tukemaan vientivalvontaviranomaisia EU:n yhteisen kannan perusteen 7 soveltamisessa. Järjestelmää käytetään teknisenä välineenä, jonka avulla voidaan analysoida mahdollisten maahantuojavaltioiden toteuttamia turvallisuuteen ja turvatoimiin liittyviä toimenpiteitä. Käytetty menetelmä on yhdenmukainen käyttäjän oppaan ohjeistuksen kanssa, jonka mukaan vaatimustasoa arvioidaan vertaamalla sitä olemassa oleviin, kansainvälisesti hyväksyttyihin hyviin käytäntöihin. Yhteisen kannan 4 artiklassa vahvistetaan lisäksi poliittinen oikeutus EU:n AAMVS-järjestelmään kuuluvalle tietojenvaihdolle.

Neuvoston päätös (YUTP) 2021/38, annettu 15 päivänä tammikuuta 2021, loppukäyttäjätodistusten osatekijöitä koskevasta yhteisestä lähestymistavasta pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niiden ampumatarvikkeiden viennin yhteydessä

Neuvoston päätöksessä 2021/38/YUTP vahvistetaan loppukäyttäjätodistusten osatekijöitä koskeva yhteinen lähestymistapa pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niiden ampumatarvikkeiden viennin yhteyteen ([10]). Päätöksessä esitetään valtioiden harkittavaksi kahden sellaisen valinnaisen tiedon toimittaminen, joilla on välitöntä merkitystä AAMVS-järjestelmän kannalta: c) sallitaan vientivaltion suorittama viennin jälkeinen tarkastus paikan päällä, ja d) annetaan vakuutukset, jotka osoittavat loppukäyttäjän kyvyn hallinnoida aseita ja ampumatarvikkeita turvallisesti ja luotettavasti, mukaan lukien sen kyky hallinnoida turvallisesti ja luotettavasti varastoja, joihin tavarat varastoidaan.

AAMVS-järjestelmään voi kuulua viennin jälkeistä tarkastusta koskeva menetelmä, jolla tuetaan itsearvioinnissa esitettyjen väitteiden tarkistamista paikan päällä tehtävässä tarkastuksessa. Tämä antaisi tilanteesta entistäkin paremman varmuuden.

([7]) Euroopan unionin neuvosto, ”neuvoston yhteiseen kantaan 2008/944/YUTP liittyvä käyttäjän opas” (sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston päätöksellä (YUTP) 2019/1560), s. 24.

([8]) Euroopan unionin neuvosto, ”neuvoston yhteiseen kantaan 2008/944/YUTP liittyvä käyttäjän opas” (sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston päätöksellä (YUTP) 2019/1560), s. 58.

([9]) Euroopan unionin neuvosto, ”neuvoston yhteiseen kantaan 2008/944/YUTP liittyvä käyttäjän opas” (sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston päätöksellä (YUTP) 2019/1560), s. 159.

([10]) Neuvoston päätös (YUTP) 2021/38, annettu 15 päivänä tammikuuta 2021, loppukäyttäjätodistusten osatekijöitä koskevasta yhteisestä lähestymistavasta pienaseiden ja kevyiden aseiden sekä niiden ampumatarvikkeiden viennin yhteydessä, Euroopan unionin virallinen lehti, L 14, 18.1.2021, s. 4, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021D0038&from=EN.

7. **Viestintää ja näkyvyyttä koskeva strategia**

AMAT:n on toteutettava kaikki asianmukaiset toimenpiteet julkistaakseen sen, että hanke on EU:n rahoittama, Euroopan komission julkaiseman EU:n ulkoisten toimien viestintää ja näkyvyyttä koskevien vaatimusten 2018 mukaisesti. Euroopan unionin tuki tuodaan esille myös kutsuissa ja muissa eri tapahtumien osallistujille jaetuissa asiakirjoissa. AMAT varmistaa, että EU on mahdollisuuksien mukaan edustettuna tämän päätöksen nojalla tuettavissa tapahtumissa.

EU todetaan hankkeen johtajaksi kaikissa alueellisissa ja kansainvälisissä tapahtumissa, joissa AAMVS esitellään. EU:n AAMVS-järjestelmä voisi motivoida erinomaisella tavalla muita alueellisia organisaatioita, joten AMAT kannustaa toteuttamaan ja tukee EU:n toimia, joilla välinettä tehdään tunnetuksi erilaisissa asevalvontaan liittyvissä yhteyksissä. EU:n edustajia pyydetään esittämään huomautuksia, ja EU:n tunnus pidetään näkyvillä esittelyissä ja esitteissä.